

CZŁOWIEK
W ŚWIECIE
WSPÓŁCZESNYM

JANUSZ
KORZENIOWSKI

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania do wiedzy o społeczeństwie dla liceum
ogólnokształcącego i technikum

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2019

Redakcja merytoryczna – dr Marta Milewska

Recenzja merytoryczna – dr Kazimierz Waluch

Jan Bielecki

Jadwiga Iwanowska

Agnieszka Ratajczak-Mucharska

Redakcja językowa i korekta – Altix

Projekt graficzny i projekt okładki – Altix

Skład i redakcja techniczna – Altix

Warszawa 2019

Ośrodek Rozwoju Edukacji

Aleje Ujazdowskie 28

00-478 Warszawa

www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji

Opozycja polityczna

Klasa / czas trwania lekcji

IV liceum/V technikum – 45 minut

Cel ogólny (główny):

- Wykazanie znaczenia funkcjonowania opozycji politycznej dla obiektywizacji poglądów obywateli na politykę państwa.

Cele operacyjne (szczegółowe). Uczeń:

- wyjaśnia pojęcia: *opozycja polityczna*, „*gabinet cieni*”, *kohabitacja*;
- rozróżnia podstawowe rodzaje opozycji;
- wyjaśnia funkcje opozycji politycznej w systemie politycznym;
- przedstawia procedury, które służą opozycji do kontroli działań rządu;
- analizuje – na współczesnych przykładach – przypadki ograniczania praw opozycji.

Metody/techniki/formy pracy

Metody kształcące umiejętność wymiany poglądów: dyskusja plenarna.

Metody podające: wykład, rozmowa nauczająca (pogadanka).

Praca z tekstem źródłowym.

Środki dydaktyczne

Podręcznik, teksty źródłowe, internet

Opis przebiegu lekcji

A. Nauczyciel zapoznaje uczniów z tematem i celami lekcji oraz formami pracy.

B. Nauczyciel przedstawia współczesne rodzaje opozycji politycznej:

- opozycja parlamentarna: opozycja prosystemowa, opozycja radykalna, opozycja antysystemowa;
- opozycja pozaparlamentarna.

C. Nauczyciel prowadzi z uczniami rozmowę nauczającą na temat funkcji, jakie pełni opozycja polityczna w systemie politycznym państwa demokratycznego;

- proponowanie alternatyw politycznych;
- artykułowanie i promowanie interesów i poglądów wyborców;
- proponowanie decyzji alternatywnych wobec podejmowanych przez rząd;
- poprawa parlamentarnych procedur decyzyjnych poprzez debatę, namysł i sprzeciw;
- przeświadczenie projektów ustaw i budżetu proponowanych przez rząd;
- nadzorowanie rządu i administracji;

- poprawianie stabilizacji, legitymizacji, rozliczalności i przejrzystości procesu politycznego.
- D. Nauczyciel omawia ustawowe i regulaminowe uprawnienia opozycji parlamentarnej w Rzeczypospolitej Polskiej.
- E. Uczniowie w ramach dyskusji plenarnej podają współczesne przykłady ograniczania praw opozycji oraz analizują i oceniają skalę tego problemu.
- F. Nauczyciel podsumowuje dyskusję i ocenia zgodnie z przedmiotowym systemem oceniania.

Komentarz metodyczny

Lekcja powinna się odbywać w pracowni przedmiotowej w czasie 45 minut. Zaproponowane w ramach lekcji metody nauczania kształcą u uczniów określone umiejętności oczekiwane na współczesnym rynku pracy oraz kompetencje kluczowe:

- pozyskiwania, gromadzenia, porządkowania i analizowania informacji;
- krytycznego odczytywania i wartościowania tekstów źródłowych;
- wykorzystania informacji na temat funkcjonowania systemu politycznego państwa do tworzenia własnej wypowiedzi, w tym formułowania opinii oraz sądów wartościujących;
- wymiany poglądów;
- aktywnego słuchania innych.

Nauczyciel oceniając uczniów powinien uwzględnić następujące kryteria oceny: rzetelność w pozyskiwaniu materiałów źródłowych, wnikliwość rozważania zagadnienia, formułowanie opinii oraz sądów wartościujących.

Przykładowe działania, które nauczyciel powinien uwzględnić w pracy z uczniami o **specjalnych potrzebach edukacyjnych** zostały przedstawione w autorskim programie nauczania pt. *Człowiek w świecie współczesnym*.